Dosarul nr. 2a-25/2024 I instanță
Nr. PIGD 2-23085950-06-2a-12022024 judecător Vladislav Negru judecătoria Cimișlia sediul Leova

D E C I Z I E

28 mai 2024 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat
În componența:
Președintele completului, judecătorul Starciuc Ștefan
Judecătorii Colev Grigori și Fujenco Dmitrii
Grefier Nezalzova Marina
cu participarea: apelantului *****,

examinând în ședință publică în ordine de apel, cererea de apel declarată de către ***** împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul Leova din data de 29 noiembrie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Igor Șcheau în numele și interesele reclamantei Zgîrcu Alisa către *****, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova, privind stabilirea locului de trai a copilului minor după încetarea relațiilor de concubinaj și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

audiind raportul judecătorului asupra pricinii, ascultând argumentele participanților asupra esenței apelului,

A C O N S T A T A T:

1. **<u>Circumstanțele cauzei:</u>**

La 14 iunie 2023 în judecătoria Cimişlia sediul Leova a fost înregistrată cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Igor Șcheau în numele și interesele reclamantei Zgîrcu Alisa către *****, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova privind stabilirea locului de trai a copilului minor după încetarea relațiilor de concubinaj și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor. (f.d.4-5)

Potrivit cerințelor formulate în acțiunea civilă, solicită partea reclamantă: admiterea acțiunii civile, stabilirea locului de trai a copilului minor comun al părților, *****, născut la *****, după încetarea relațiilor de concubinaj, cu reclamanta; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a pensiei de întreținere a copilului minor comun ***** în mărime de ¼ cotă-parte din salariul și/sau din alte venituri ale pârâtului lunar, de la data de 18.05.2023 și până la

atingerea majoratului de către copilul minor; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă în legătură cu prezenta pricină civilă.

În motivarea cererii, reprezentantul reclamantei Zgîrcu Alisa, avocatul Igor Șcheau a invocat, în fapt că între părți au existat, mai mult timp, relații de concubinaj. Din relația de concubinaj vizată a rezultat copilul minor comun al părților, *****.

Indică faptul că, inițial relațiile de concubinaj dintre părți decurgeau normal, dar ulterior datorită numeroaselor neînțelegeri, părțile au încetat de facto relațiile de concubinaj, de mai mult timp, copilul minor comun fiind în grija exclusiva a reclamantei.

Remarcă reprezentantul reclamantei că, la moment, între părți există litigii vizând stabilirea locului de trai al copilului minor comun și plata pensiei de întreținere, astfel neexistând un contract privind plata pensiei de întreținere.

Dreptul relevant.

În temeiul principiului 6 din Declarația drepturilor copilului, proclamantă prin rezoluția 1386 (XIV) a Adunării Generale a O.N.U. din 20.11.1959: „ ...nici un copil mic cu excepția cazurilor speciale nu va fi separat de mama sa."

În temeiul art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului.

În temeiul art. 8 par. 1 al CEDO, orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

Conform practicii constante a CtEDO în materie, respectarea art. 8 CEDO este esențială într-un stat de drept (cauza Paradiso și Campanelli vs Italia, hotărîrea din 27 ianuarie 2015, § 67-70; cauza Tocarenco vs Republica Moldova, hotărîrea din 04 noiembrie 2014, § 51-57; cauza Bălteanu vs România, hotărîrea din 16 iulie 2013; § 41-46).

Conform art. 38 alin.(2) din Codul Familiei, în cazul lipsei unui acord între soți prevăzut la alin.(l) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile și interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soți, instanța judecătorească este obligată: b) să determine care dintre părinți va plăti pensia de întreținere a copiilor minori și mărimea acesteia; d) să stabilească cu cine dintre părinți vor locui copiii minori după divorț.

Conform art.63 alin.(1) din Codul Familiei, în cazul cînd părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinților.

(1^1) în cazul în care părinții locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinți vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu

care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabilește prin acordul părinților.

(2) Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. în acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vîrsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.)

(3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți.

(4) În cazul în care lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanța de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuiește permanent.

(5) În cazul indicat la alin.(4), părintele care locuiește separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în considerație vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuiește separat, frecventarea studiilor/partlciparea la activități extrașcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.

Conform art. 74 alin.(1) din Codul Familiei,

(1) Părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

(2) Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

Conform art. 76 alin.(1) din Codul Familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere

într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75.

În conformitate cu art. 97 din Codul Familiei, în lipsa unui acord referitor la întreținere, membrii familiei menționați la art.74-91 pot porni în instanța judecătorească o acțiune privind încasarea pensiei respective, chiar și în cazul cînd aceasta se plătește benevol.

În conformitate cu art. 98 alin.(3) din Codul Familiei, pensia de întreținere poate fi încasată pentru perioada anterioară adresării în instanța judecătorească dacă se va stabili că în perioada respectivă s-au întreprins măsuri de acordare a întreținerii, dar debitorul întreținerii s-a eschivat de la plata pensiei.

Cu referire la pretenția ce vizează stabilirea locului de trai al copilului minor comun specifică următoarele: încă de la naștere, copilul minor comun vizat s-a aflat cu mama sa și anume cu reclamanta Zgîrcu Alisa, ultimul fiind puternic atașat de aceasta. În contextul vârstei fragede a copilului comun, acesta are nevoie de prezența și îngrijirea mamei, cu care se află și în prezent permanent alături. La fel invocă că, reclamanta participă activ la procesul educațional al copilului comun și se interesează de starea sănătății acestuia, asigurând controalele medicale periodice ale minorului.

Face referire reprezentantul părții reclamante la art. 6 din Declarația drepturilor copilului, proclamată prin rezoluția 1386 (XIV) a Adunării Generale a O.N.U. din 20.11.1959*,* astfel în scopul asigurării interesului superior al copilului minor vizat, se impune necesitatea stabilirii locului de trai al acestuia după încetarea relațiilor de concubinaj, cu reclamanta*.* Or, o astfel de soluție, fiind necesară ținând cont de caracteristica personală ireproșabilă a reclamantei, vârsta copilului, necesitățile specifice vârstei acestuia, conduita părților fapt ce va asigura în cel mai corespunzător mod interesul major al copilului.

Cu referire la pretenția ce vizează încasarea pensiei de întreținere a copilului minor comun remarcă reprezentantul reclamantei Zgîrcu Alisa, avocatul Igor Șcheau faptul că, la baza relațiilor dintre copii și părinții acestora dar mai ales la baza obligațiilor părinților față de copii, stă principiul egalității, prin care ambii părinți au atât drepturi cât și obligații egale, pentru a contribui la educația și întreținerea copilului minor. Astfel, se impune necesitatea obligării pârâtului de a plăti pensie pentru întreținerea copilului minor comun în condiția în care între părți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere întocmit potrivit prevederilor art. 97 Codul familiei*.*

Indică reprezentantul părții reclamante faptul că în prezent, necesitățile materiale de întreținere ale copilului minor nu sunt determinate doar de cheltuielile pentru alimentația, vestimentația acestuia, or acestea includ și cheltuieli legate de tratamentul în caz de necesitate, ceea ce implică alte cheltuieli suplimentare suportate unipersonal de reclamantă.

Invocă faptul că pârâtul la caz este angajat în cadrul IGPF, având un salariu de funcție regulat. Din motivul că, partea reclamantă nu dispune la moment de informația privind mărimea salariului pârâtului și alte venituri ale acestuia, asupra aspectelor legate de salariul (sau alte venituri) ale pârâtului, menționează că se va expune, mai detaliat, după reclamarea acestor informații în concordanță cu prevederile art. 119 Codul de procedură civilă.

Menționează reprezentantul părții reclamante faptul că, în interesul superior al copilului minor vizat dar și conducându-se de rigorile art. 75 Codul familiei instanța urmează a ține cont de valoarea salariului și altor venituri ale pârâtului, cuantumul pensiei de întreținere, în speță, urmând a fi calculat ca cotă-parte din aceste venituri.

Specifică reprezentantul reclamantei că, prin prisma art. 98 alin. (3) Codul familiei, se impune încasarea pensiei de întreținere din data de 18.05.2023 având în vedere faptul că cererea prealabilă din partea părții reclamante privind plata pensiei de întreținere a fost primită de pârât pe data de 10.05.2023, iar după termenul de 7 zile, indicat în cererea dată, pârâtul nu a achitat pensia de întreținere copilului minor.

Mai indică faptul că, până la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată, reclamanta, pe marginea tuturor pretențiilor menționate supra, a expediat pârâtului cererea prealabilă din 28.04.2023, care deși a fost recepționată de pârât, nu a dus la tranșarea extrajudiciară a pretențiilor reclamantei.

Relatează reprezentantul părții reclamante că, concomitent cu admiterea acțiunii civile, se impune și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate în acest sens de către reclamantă, în ordinea art. 94, 96 Codul de procedură civilă.

Își întemeiază pretențiile în drept în temeiul principiului 6 din Declarația drepturilor copilului, proclamată prin rezoluția 1386 (XIV) a Adunării Generale a O.N.U. din 20.11.1959; în temeiul art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului; art. 8 par. 1 al CEDO; practicii constante a CtEDO în materie, art. 8 CEDO (cauza Paradiso și Campanelli vs Italia, hotărîrea din 27 ianuarie 2015, §67-70; cauza Tocarenco vs Republica Moldova, hotărîrea din 04 noiembrie 2014, §51-57; cauza Bălteanu vs România, hotărîrea din 16 iulie 2013; § 41-46) precum și art.art. 38, 63, 74, 76, 97, 98 Codul familiei la fel și pe prevederile art.art.4, 56, 60, 81,166,167 din Codul de procedură civilă.

2. <u>Hotărârea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul Leova din data de 29 noiembrie 2023, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Zgîrcu Alisa către *****, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova, privind stabilirea locului de trai după încetarea relațiilor de concubinaj și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

S-a stabilit domiciliul copilului minor, fiul, *****, născut la *****, codul personal numeric *****, cu mama Zgîrcu Alisa, născută la *****, codul personal numeric *****, domiciliată în oraşul *****.

S-a încasat de la *****, născut la *****, codul personal numeric *****, domiciliat în oraşul ***** în beneficiul reclamantei Zgîrcu Alisa, născută la *****, codul personal numeric *****, domiciliată în oraşul *****, pensia pentru întreținerea copilului minor, fiul, *****, născut la *****, codul personal numeric *****, *în mărime fixă de ¼ cotă-parte din salariul și/sau alte venituri ale pârâtului lunar,* începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată – 14 iunie 2023 până la atingerea majoratului de către copil.

Hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere se execută imediat.

S-a încasat de la pârâtul *****, născut la *****, codul personal numeric *****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 858,74 lei (opt sute cinzeci și opt lei, 74 bani).

S-a încasat de la pîrîtul Tighineanu Liviu, născut la *****, codul personal numeric *****, în beneficiul reclamantei Zgîrcu Alisa, născută la *****, codul personal numeric *****, cheltuielile judiciare constituite din plata taxei de stat în sumă de 100 lei (una sută) lei, suma de 5000 lei (cinci mii) de lei cu titlu de asistență juridică și suma de 11,50 lei (unsprezece lei, 50 bani) cu titlu de cheltuieli poştale, *iar în total suma de 5111,50 lei (cinci mii una sută unsprezece lei, 50 bani).* (f.d.88-89, 103-113)

La data de 28 decembrie 2023, pârâtul ***** a depus cerere de apel împotriva hotărârii respective, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii judecătoriei Cimişlia sediul Leova din data de 29 noiembrie 2023 cu emiterea unei noi hotărâri în partea încasării pensiei de întreţinere. (f.d.96-102)

3. <u>Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărârii atacate.</u>

În motivarea apelului a indicat că la data de 29.11.2023 de către judecătoria Cimișlia sediul Leova a fost emisă hotărîrea prin care a fost dispusă stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama Zgîrcu Alisa. Tot aici a fost dispusă încasarea de la el a sumei de 25% din veniturile lui lunare pînă la atingerea majoratului copilului minor. Drept urmare referitor la stabilirea locului de trai a copilului minor *****, comunică că, nu este împotrivă de a fi stabilit domiciliul cu mama lui Zgîrcu Alisa, mai mult ca atît nu aș avea careva pretenții ca domiciliul copiluilui sa fie stabilit peste hotarele Republicii Moldova, real unde la moment și locuiește cu mama lui în Republica Franceză, regiunea Morbihan raionul Brotani or. Auray (cod poștal 56400) str. 33 Rue des Trois Fontaines ap. 6.

Referitor la suma de ¼ din veniturile lui adică 25% poate cominica următoarele. El la întreținere mai are încă 3 copii minori și achită alimente după cum urmează:

***** a.n. - *****, care locuiește în ***** cu mama lui Garabajiu Olga, achită 16,3% din veniturile lui în baza unui contract notarial (contractual a fost anexat la dosarul civil la examinarea pricinii în instanța de fond). Necătînd la faptul că contractual urma să nu mai producă efecte începînd cu data de 22.11.2023, la data de 29.11.2023 ***** avînd deja majoratul a încetat studiile la Școala polivalentă din or. Orhei, după care s-a dus să-și facă serviciul militar, în termen actualmente este ostaș în armata națională a RM.

Pînă la data de 22.11.2023 el a achitat pensia alimentară, conform contractului încheiat între sine și Garabajiu (actual Bușneac) Olga.

*****, a.n. *****, și *****, a.n. *****, care locuiesc în ***** cu mama lor Crețu Olga, la moment locuiesc în ***** unde își fac și studiile și locuiesc.

Achitarea pensiei alimentare este în baza unui titlu executoriu unde sunt prevăzute încasate 33,6% din venituri (copiile titlului executoriu și a hotărîrii judecătoriei Leova prin care a fost dispusă încasarea pensiei alimentare a anexat la dosarul civil actual la examinarea cauzei civile în fond Zgîrcu vs Tighineanu).

Respectiv ¼ constituie 25%, ceia ce este ireal, legiuitor a prevăzut toate cazurile explicînd că în cazul existenței a 3 și mai muți copii 50 % din veniturile tatălui vor fi împărțite la toți copii. După metoda matematică reiese 50 % : 4 = 12,5%, ceia ce va reveni pentru întreținerea copilului minor *****. După cum consideră Zgîrcu Alisa, 25 % urmează a fi încasate de la el, reiese că la 4 copii 4 x 25 % = 100%, respectiv tot salariul va trebui sa-1 da pe alimente, eronat fiind admis de instanța de judecată la examinarea pricinii în fond. În cazul acesta el cu ce să trăiască, cu apă?, apa la Î.I. „Apă-Canal" Leova constituie 36 lei pentru un metru cub consumat. Cu aer? nu crede că voi reuși. Respectiv, în drept va da o tălmăcire legislației referitor la pretențiile înaintate.

Cu referire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică poate menționa că, pe parcursul examinării cauzei în fond, reprezentantul reclamantului, avocatul Igor Șcheau a solicitat compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în prezentul proces.

În conformitate cu art.82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art.90 din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: a) sumele plătite martorilor, interpreților, experților și specialiștilor; b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la fața locului; c) cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată; d) cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participant la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță; e) cheltuielile suportate de cetățenii străini și de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel; f) cheltuielile de căutare a pîrîtului; g) cheltuielile de efectuare a expertizei; h) cheltuielile de executare a actelor

judiciare; i) cheltuielile de asistență juridică; j) cheltuielile de declarare a insolvabilității; k) compensațiile pentru timpul de muncă pierdut; l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanță și de participanții la proces.

În conformitate cu prevederile art.96 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În acest sens, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul). Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; raportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței. Cu referire la jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, Hotărârea Amihalachioaie împotriva R. Moldova din 20 aprilie 2004, Șarban versus Moldova din 04 octombrie 2005, instanța pentru a include cheltuielile spre încasare din contul pîrîtului, urmează să verifice dacă aceste cheltuieli au fost reale și necesare, și într-un cuantum rezonabil, fiind necesară prezentarea unei liste detaliate a tuturor cheltuielilor invocate, omiterea căreia poate avea drept efect respingerea revendicărilor în întregime sau în parte.

Mai mult ca atît, apelantul indică că el la data de 22.12.2023 a făcut cunoștință suplimentar cu materialele dosarului civil, dar instanța nici nu a verificat că, avocatul sau reclamantul nu a anexat la dosar bonul de plată, conform căruia cheltuielile de judecată compuse din cheltuieli de asistență juridică

avocatului Șcheau Igor constituie sumă de 5000 lei. În acest sens, consideră că instanța eronat a constatat că suma de 5 000 lei pentru cheltuieli de asistență juridică este una reală și nu a luat în calcul rezonabil reieșind din numărul de ședințe (1 ședință). Corespunzător, pretențiile avocatului și reclamantului privind încasarea de la pîrît a cheltuielilor de judecată compuse din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 000 lei consideră că sunt ireale, urmînd a fi admise parțial, cu încasarea de la pîrît a sumei rezonabile de 3 000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În drept își întemeiază pretențiile față de acțiunea înaintată după cum urmează:

Conform Codului familiei RM, act nr. 1316 din 26.10.2000 cu ultimele modificări în iulie 2023,

Articolul 52 din Codului familiei prevede că,

(1) Copilul are dreptul să comunice cu ambii părinți, cu buneii, frații, surorile și cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinților, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. în cazul cînd părinții au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

(2) Copilul aflat în situații extreme (reținere, arest etc.) are dreptul să ia legătura cu părinții sau cu alte rude în modul stabilit. Dacă nu este posibil de a contacta părinții sau rudele copilului, va fi anunțată imediat autoritatea tutelară.

Articolul 58. Drepturile și obligațiile părinților, prevede că,

(1) Părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

(2) Drepturile și obligațiile părinților, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obținerii capacității depline de exercițiu de către copil.

Articolul 60. Drepturile și obligațiile părinților privind educația și instruirea copiilor, prevede că,

(1) Părinții au dreptul și sînt obligați să-și educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat.

(2) Părinții poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor și au prioritate la educația lor față de oricare alte persoane.

(3) Părinții sînt obligați să asigure frecventarea de către copil a școlii pînă Ia sfîrșitul anului de învățămînt în care acesta atinge vîrsta de 16 ani. Instituția de învățămînt și forma de instruire sînt alese de către părinți, cu luarea în considerare a opiniei copilului.

(4) Litigiile dintre părinți privind educația și instruirea copiilor se soluționează de către autoritatea tutelară, iar decizia acesteia poate fi atacată pe cale judecătorească.

Articolul 63. Domiciliul copilului minor, prevede că,

(1) În cazul cînd părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinților.

(2) Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținîndu-se cont de interesele și părerea copilului (dacă acesta a atins vîrsta de 10 ani). în acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vîrsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.)

(3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți.

Articolul 64. Exercitarea drepturilor părintești în cazul cînd părinții locuiesc separate, prevede că,

(1) Părintele care locuiește împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil și celălalt părinte care locuiește separat, cu excepția cazurilor cînd comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică.

(2) Părinții au dreptul să încheie un acord privind exercitarea drepturilor părintești de către părintele care locuiește separat de copil. Litigiile apărute se soluționează de către autoritatea tutelară, iar decizia acesteia poate fi atacată în instanța judecătorească, care va emite hotărîrea respectivă.

(3) În cazul nerespectării hotărîrii instanței judecătorești, față de părintele culpabil se aplică măsurile stabilite de legislația procesuală civilă. în cazul încălcării repetate a hotărîrii judecătorești, la cererea părintelui care locuiește separat de copil, instanța judecătorească, ținînd cont de interesele și părerea copilului, poate soluționa problema transmițîndu-i copilul.

(4) Părinții care locuiesc separat de copil au dreptul de a primi informațiile ce se referă la copilul lor de la toate instituțiile educative, curative, de asistență socială etc. Comunicarea informației poate fi refuzată dacă comportamentul părintelui prezintă pericol pentru viața și sănătatea copilului. Acest refuz poate fi atacat în instanța judecătorească.

Articolul 74. Obligația părinților de a-și întreține copiii,

(1) Părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

(2) Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă.

(3) Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare.

Articolul 75. Cuantumul pensiei de întreținere încasate pentru copilul minor, prevede că,

(1) Pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii.

(2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(l) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

(3) În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alții - cu celălalt, pensia de întreținere plătită în favoarea părintelui mai puțin asigurat se stabilește într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.

Articolul 110. Modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilite de instanța judecătorească sau scutirea de plata acesteia, prevede că, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luînd în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Conform Codului de Executare RM, act nr. 443 din 24.12.2004 cu ultimele modificări iulie 2023,

Articolul 106. Cuantumul reținerilor din salariul și din alte venituri ale debitorului prevede că,

(1) Cuantumul reținerilor din salariu și din alte venituri se calculează din suma pe care debitorul urmează să o primească.

(2) Din salariul și din alte venituri ale debitorului pot fi reținute, în baza unui document executoriu, nu mai mult de 20%, iar în baza cîtorva documente executorii, nu mai mult de 50% din cuantumul lor pînă la achitarea deplină a sumei urmărite.

(3) În caz de urmărire a pensiei de întreținere, a sumelor pentru repararea prejudiciului cauzat prin schilodire sau prin o altă vătămare a sănătății, precum și în legătură cu pierderea întreținătorului, și a sumelor pentru repararea daunei cauzate prin tîlhărie sau prin sustragere de bunuri, reținerea constituie nu mai mult de 70% din salariu și din alte venituri.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică și în privința pensiilor de orice fel, precum și a sumelor cuvenite în baza dreptului de autor, a dreptului de inventator sau de inovator.

Reieșind din faptul că, anterior au fost emise încheieri a instanței de judecată unde nu au fost stipulate expres dreptirile părintești (comunicarea cu copilul,

întrevederi, educație etc.) apelantul a dorit ca instanța la pronunțarea hotarîrii să indice apsolut toate drepturile lui, necătînd la faptul că nu locuiesc împreună. Nu dorește asistența socială să-și stabilească careva garfice cînd să sune, cînd sa-l vadă etc. După cum s-a ajuns la acțiune civilă pe cale judiciară a solicitat instanței judecătorești să indice expres în hotărîrea care urmează a fi emisă.

Totodată la înmănarea hotarîrii judecătorești în referință a solicitat nu doar dispozitivul, a dorit să-și fie înmînată hotarîrea integrală. Într-un contract notarial cerere a fost anexat la dosar, au fost expres indicate toate prevederile, consideră că instanța de judecată este capabilă la mai mult. Nu dorește pe viitor să aude în convorbire de la reclamat vorbe de genul: „ce ai sunat", „ce ai venit", „dar tu cine ești să educi copiul" etc.

Cu stabilirea domiciliului după cum deja s-a exprimat mai sus, clar este exprimat acordul „că copilul rămîne cu mama indiferent în Moldova sau peste hotarele RM".

Indică apelantul, că referitor la plata pensiei alimentatre legiuitorul clar prevde că, în cazul existenței a 3 copii și mai mult 50% din suma veniturilor se împarte la toți copii, respectiv, în cazul dat va fi suma de 12,5% pînă la data de 22.11.2023 și de la data de 22.11.2023 - 16,3%.

Referitor la cheltuielile de judecată după cum deja s-a expus judecata, apelantul o achită, ce ține de cheltuielile asistență pentru acordarea asistenței juridice deja instanța de judecată urmează corect a le aprecia, el s-a expus clar mai sus referitor la aceste pretenții.

În conformitate cu art.106 din Codul de Executare al RM, apelantul nu a schilodit pe nimeni, astfel ca instanța să dispună achitarea mai mult de 50% din veniturile lui, plăți sume a pensiei alimentare. Suma de 25% este una ireală, mai mult ca atît nu se încadrează în cadrul legal.

În contextul celor expuse, apelantul solicită admitrea cererii de apel, cu casarea hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul Leova, cu emiterea unei noi hotărâri care să corespundă realității și cadrului legal.

La data de 12 februarie 2024 cauza dată civilă a parvenit în adresa Curții de Apel Comrat pentru examinarea apelului sus indicat. (f.d.126)

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din data de 05 martie 2024 s-a acceptat spre examinare apelul declarat de către Tighineanu Liviu împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul Leova din data de 29 noiembrie 2023 cu intentarea procedurii de apel pe cauza dată civilă. (f.d.-144-145)

4. <u>Argumentele participanților invocate în ședința de judecată.</u>

În ședința instanței de apel apelantul Tighineanu Liviu a declarat că susține apelul înaintat prin motivele de fapt și de drept indicate în conținutul acestuia.

Reclamanta Zgîrcu Alisa, reprezentantul ei, avocatul Șcheau Igor și

reprezentantul autorității publice Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Leova, fiind legal citați despre data, ora și locul examinării apelului în ședința de judecată nu s-au prezentat, însă ultimul a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Potrivit prevederilor art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Astfel, colegiul judiciar a considerat necesar de a examina cauza în lipsa părților care nu s-au prezentat la examinarea apelului și care au fost legal citați.

Termenul legal de declarare a apelului.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii judecătoriei Cimişlia sediul Leova a fost pronunțat la data de 29 noiembrie 2023, iar apelul a fost depus la data de 28 decembrie 2023, colegiul judiciar constată că cererea de apel a fost declarată în termenul legal.

Aprecierea instanței de apel.

Audiind părțile prezente, examinând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse în scris, respectând limitele judecării apelului inserate la art. 373 Cod de procedură civilă, cu respectarea principiului disponibilității părţilor de a dovedi circumstanţele pe care le invocă drept temei a obiecțiilor sale, colegiul judiciar conclude asupra necesităţii admiterii apelului, cu modificarea parțială a hotărârii primei instanţe din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 373 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărârea primei instanţe.

Potrivit prevederilor art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărârea

primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul celor relatate, Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Conform practicii CtEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (cauza *Hirro Balani contra Spaniei*, nr.18064/91 din 09 decembrie 1994 §27; cauza *Georgiadis contra Greciei* nr.21522/93 din 29 mai 1997, §43).

Potrivit art. 8 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950, care prevede că, orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private şi de familie, a domiciliului său şi a corespondenței sale, instanța de apel indică că, nu este admis amestecul unei autorităţi publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege şi dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea naţională, siguranţa publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii şi prevenirea faptelor penale, protejarea sănătăţii sau a moralei, ori protejarea drepturilor şi libertăților altora.

În corespundere cu art. 6 § 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost

soluționate în cadrul judecării cauzei, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării cauzei, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 130 alin. (3) Cod de procedură civilă, fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

Din materialele cauzei instanța de apel a stabilit că, la 14 iunie 2023 în judecătoria Cimişlia sediul Leova a fost înregistrată cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Igor Șcheau în numele și interesele reclamantei Zgîrcu Alisa către Tighineanu Liviu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova privind stabilirea locului de trai a copilului minor după încetarea relațiilor de concubinaj și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor. (f.d.4-5)

Prin hotărârea judecătoriei Cimişlia sediul Leova din data de 29 noiembrie 2023, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Zgîrcu Alisa către *****, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova, privind stabilirea locului de trai după încetarea relațiilor de concubinaj și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

S-a stabilit domiciliul copilului minor, fiul, *****, născut la *****, codul personal numeric *****, cu mama Zgîrcu Alisa, născută la *****, codul personal numeric *****, domiciliată în oraşul *****.

S-a încasat de la Tighineanu Liviu, născut la *****, codul personal numeric *****, domiciliat în oraşul ***** în beneficiul reclamantei Zgîrcu Alisa, născută la *****, codul personal numeric *****, domiciliată în oraşul *****, pensia pentru întreținerea copilului minor, fiul, *****, născut la *****, codul personal numeric *****, *în mărime fixă de ¼ cotă-parte din salariul şi/sau alte venituri ale pârâtului lunar,* începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată – 14 iunie 2023 până la atingerea majoratului de către copil.

Hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere urma a fi execută imediat.

S-a încasat de la pârâtul Tighineanu Liviu, născut la *****, codul personal numeric *****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 858,74 lei (opt sute cinzeci și opt lei, 74 bani).

S-a încasat de la pîrîtul Tighineanu Liviu, născut la *****, codul personal numeric *****, în beneficiul reclamantei Zgîrcu Alisa, născută la *****, codul personal numeric *****, cheltuielile judiciare constituite din plata taxei de stat în sumă de 100 lei (una sută) lei, suma de 5000 lei (cinci mii) de lei cu titlu de

asistență juridică şi suma de 11,50 lei (unsprezece lei, 50 bani) cu titlu de cheltuieli poştale, *iar în total suma de 5111,50 lei (cinci mii una sută unsprezece lei, 50 bani).* (f.d.88-89, 103-113)

Nefiind de acord cu hotărârea emisă, la 28 decembrie 2023, pârâtul Tighineanu Liviu a depus cerere de apel împotriva hotărârii respective, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii judecătoriei Cimişlia sediul Leova din data de 29 noiembrie 2023 cu emiterea unei noi hotărâri în partea încasării pensiei de întreţinere.

Lecturând textul hotărârii atacate cu apel cât și apelul înaintat de apelantul Tighineanu Liviu, colegiul judiciar reține că, apelantul nu solicită casarea integrală a hotărârii emise de instanța de fond la data de 28 decembrie 2023, ci nu este de acord cu suma dispusă a fi achitată pentru achitarea pensiei de întreținere a copilului minor ***** și în partea încasării de la pîrît a cheltuielilor de judecată în sumă de 5 000 lei.

Ținând cont de faptul recunoașterii în totalitatea de către partea pârâtă a pretenției ce vizează determinarea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, după încetarea relațiilor de concubinaj cu reclamanta Zgîrcu Alisa instanța de apel nu se va expune argumentat în această parte.

Instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, ajunge la concluzia că aceasta urmează a fi *modificată în partea cuantumului încasării pensiei de întreţinere şi în partea încasării taxei de stat în beneficiul statului*, or circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin și, ca urmare, aplicarea eronată a normelor de drept material aplicabile la soluționarea litigiului.

Astfel, colegiul instanței de apel indică că, hotărârea primei instanţe se va considera modificată dacă, fără a afecta concluziile cu privire la drepturile şi obligaţiile părţilor, precum şi fără a schimba conţinutul şi esenţa hotărârii, în partea de motivare sau în dispozitivul hotărârii se introduc anumite corectări, la caz corectările ce țin de cuantumul sumei ce urmează a fi încasată pentru întreținerea copiilor minor și taxa de stat ce urmează a fi achitată.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel reține că, în temeiul art.51 alin.(1), (3) Codul familiei, se consideră copil persoana care nu a atins vârsta de 18 ani (majoratul). Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepția cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului. Copilul are dreptul la educație din partea părinților, la dezvoltarea capacităților intelectuale, la libertatea gândirii și conștiinței, la apărarea demnității și onoarei.

Potrivit art.58 alin.(1) Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Totodată, potrivit art.60 din cod, părinții au dreptul și sânt obligați să-și educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separate. Părinții poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor și au prioritate la educația lor față de oricare alte persoane.

Conform prevederilor art.74 alin.(l) Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Potrivit prevederilor art.75 alin.(1) Codul familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 -pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii.

Dispozițiile art.76 alin.(1) și (2) Codul familiei prevăd că, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

În continuare, cu referire la normele de drept relevante speței, instanța de apel menționează că potrivit art.110 Cod familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

La caz, colegiul civil reține că în esență, apelantul nu este de acord cu cuantumul pensiei de întreținere în mărime fixă de ¼ cotă-parte din salariul și/sau alte venituri ale pârâtului lunar, pentru întreținerea copilului minor, fiul *****, născut la *****, încasate de instanța de fond.

Or, instanța de fond formulând concluziile supra indicate, eronat a indicat că „au fost prezentate destule probe și temeiuri pentru a dispune încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei pensia de întreținere în mărime de ¼ cotă-parte din salariul și/sau din alte venituri ale pârâtului lunar pentru copilul minor *****„.

Colegiul atrage atenția asupra faptul că, în cazul dat, instanța de fond în hotărârea menționată nu a ținut cont că Tighineanu Liviu la întreținere are încă doi copii minori - *****, născut la *****, și *****, născut la *****, și din pensia pentru vechime în muncă a lui ***** se reține lunar câte 1/3 (33,3 %) pentru încasarea pensiei de întreținere în beneficiul lui Crețu Olga în baza titlului executoriu nr. 2-135/15 emis de judecătoria Leova la 03.03.2015.

Subsecvent, instanța de apel precăutând materialele cauzei constată că suma dispusă de către instanța de fond de a fi achitată de la Tighineanu Liviu în beneficiul Alisei Zgîrcu în mărime fixă de ¼ cotă-parte din salariul și/sau alte venituri ale pârâtului lunar, pentru întreținerea copilului minor, fiul *****, născut la *****, începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată – 14 iunie 2023 până la atingerea majoratului de către copil, nu se încadrează în cadrul legal și contrazice prevederilor Codului de familie. Or, conform prevederilor art.75 alin.(1) din Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de ¼ - pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi **½ – pentru 3 şi mai mulţi copii.**

Din considerentele indicate supra, instanța de apel în urma precăutării apelului înaintat, ținând cont de egalitatea părților în proces și acționând în interesul primordial al copiilor minori care sunt la întreținerea lui Tighineanu Liviu, colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Tighineanu Liviu, a modifică hotărârea judecătoriei Cimişlia sediul central din 29 noiembrie 2023 prin micșorarea cuantumului pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime fixă de o ¼ cota-parte până la o 1/6 cota-parte. Acest cuantum pensiei de întreținere este una echitabilă și necesară pentru întreținerea copilului minor ***** și nu vine în contradicție cu prevederile Convenției cu privire la drepturile copilului.

Cât privește suma taxei de stat ce urmează a fi încasată în urma dispunerii încasării pensiei de întreținere a copilului minor, instanța de apel ține să indice următoarele.

În conformitate cu art. 83 alin. (1) Cod de procedură civilă, taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Potrivit prevederilor art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

Conform prevederilor art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât

proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Respectiv, întrucât instanța de apel a dispus modificarea hotărârii instanței de fond în partea încasării pensiei de întreținere, colegiul concluzionează că taxa de stat ce urmează a fi încasată de la Tighineanu Liviu în beneficiul statului la fel urmează a fi modificată în sensul micșorării acesteia de la suma de 858,74 lei la suma de 572 (cinci sute şaptezeci şi doi) lei.

Discutând argumentele apelantului referitor la faptul că pretențiile avocatului și reclamantului privind încasarea de la pîrît a cheltuielilor de judecată compuse din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 000 lei că sunt ireale, urmînd a fi admise parțial, cu încasarea de la pârât a sumei rezonabile de 3 000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, colegiul le consideră ca neîntemeiate.

În acest context, Colegiul judiciar menționează că potrivit prevederilor art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte și ***cheltuielile de asistenţă juridică***.

Instanța de apel reține că potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În corespundere cu art.96 alin.(1) şi (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Colegiul judiciar afirmă că reclamanta Zgîrcu Alisa în cadrul procesului în instanţa de fond a fost reprezentată de către avocatul Igor Șcheau și tratând prestația acestuia prin prisma realității, necesității și rezonabilității plății solicitate, ținând cont de categoria şi durata litigiului (a participat în toate ședințe de judecată până la deliberarea şi pronunțarea hotărârii), prima instanţa just a ajuns la concluzie că urmează a fi încasată din contul pârâtului Tighineanu Liviu suma cheltuielilor de asistență juridică solicitată în mărime de 5 000 lei, cheltuielilor care se confirmă prin bonul de plată seria GL nr.125196 din 06 iunie 2023. (f.d.22)

Din considerentele menţionate, alegaţiile apelantului precum că instanța nici nu a verificat că, partea reclamantului nu a anexat la dosar bonul de plată, conform căruia cheltuielile de judecată compuse din cheltuieli de asistență juridică avocatului Șcheau Igor, constituie sumă de 5000 lei, nu a luat în calcul rezonabil

reieșind din numărul de ședințe (1 ședință), şi deaceea suma de 5 000 lei pentru cheltuieli de asistență juridică este una ireală, colegiul le respinge ca lipsite de temei, or acestea se combate prin materialele cauzei.

În lumina celor expuse și având în vedere faptul, că concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei şi aceasta a aplicat eronat normele dreptului material, colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Tighineanu Liviu, cu modificarea hotărârii primei instanţe în partea ce ține de încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat.

În rest hotărârea instanței de fond urmează a fi menținută.

În temeiul celor expuse şi în conformitate cu prevederile art. 385 lit.b), art. 386-390, 394 și 434 Cod de procedură civilă, colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat,

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de către Tighineanu Liviu.

Se modifică hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din data de 29 noiembrie 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Igor Șcheau în numele și interesele reclamantei Zgîrcu Alisa către Tighineanu Liviu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova, privind stabilirea locului de trai a copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, *în partea cuantumului încasării pensiei de întreţinere şi în partea încasării taxei de stat în beneficiul statului*, micșorând cuantumul pensiei de întreținere încasată de prima instanță pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime fixă de o ¼ cota-parte până la o 1/6 cota-parte şi cuantumul taxei de stat încasată de la Tighineanu Liviu în beneficiul statului de la suma de 858,74 lei la suma de 572 (cinci sute şaptezeci şi doi) lei.

În rest dispoziţiile hotărârii instanţei de fond se menţin.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
judecător: Judecător: Judecător:

Starciuc Ștefan Colev Grigori Fujenco Dmitrii